

ชีวิตพืช ชีวิตสัตว์

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดวิทยาศาสตร์
เรื่อง ชีวิตพืช ชีวิตสัตว์
ระดับประถมศึกษาตอนต้น

ของ
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๕,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๑๕

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๔.๕๐ บาท

(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้)

จัดพิมพ์โดยองค์การค้ำของครูสภา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

๕๒ ถนนลาดพร้าว บางกะปิ กรุงเทพมหานคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

สมุดการนิพนธ์

ชีวิตพืช ชีวิตสัตว์

วันที่ 16 ต.ค. ๒๕๓๔ ค.๕

เลขทะเบียน ๓๐๓๐๕๑

ชื่อเรื่องหนังสือ ค ๕๓๔ ๗:๖

๓ ๗๖๑ ๘

โดย

สิรินธร ข่วงโชติ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการ ได้ จัด ทำ หนังสือ ส่ง เสริม การ อ่าน วิชา
วิทยาศาสตร์ เรื่อง ชีวิต พืช สัตว์ เพื่อใช้สำหรับชั้นประถมศึกษา
ตอนต้น ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการ ได้ ตรวจสอบ พิจารณา แล้ว อนุญาต
ให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๑๘

สโรช บัวศรี

(นายสโรช บัวศรี)

รองปลัดกระทรวง-ปฏิบัติราชการแทน

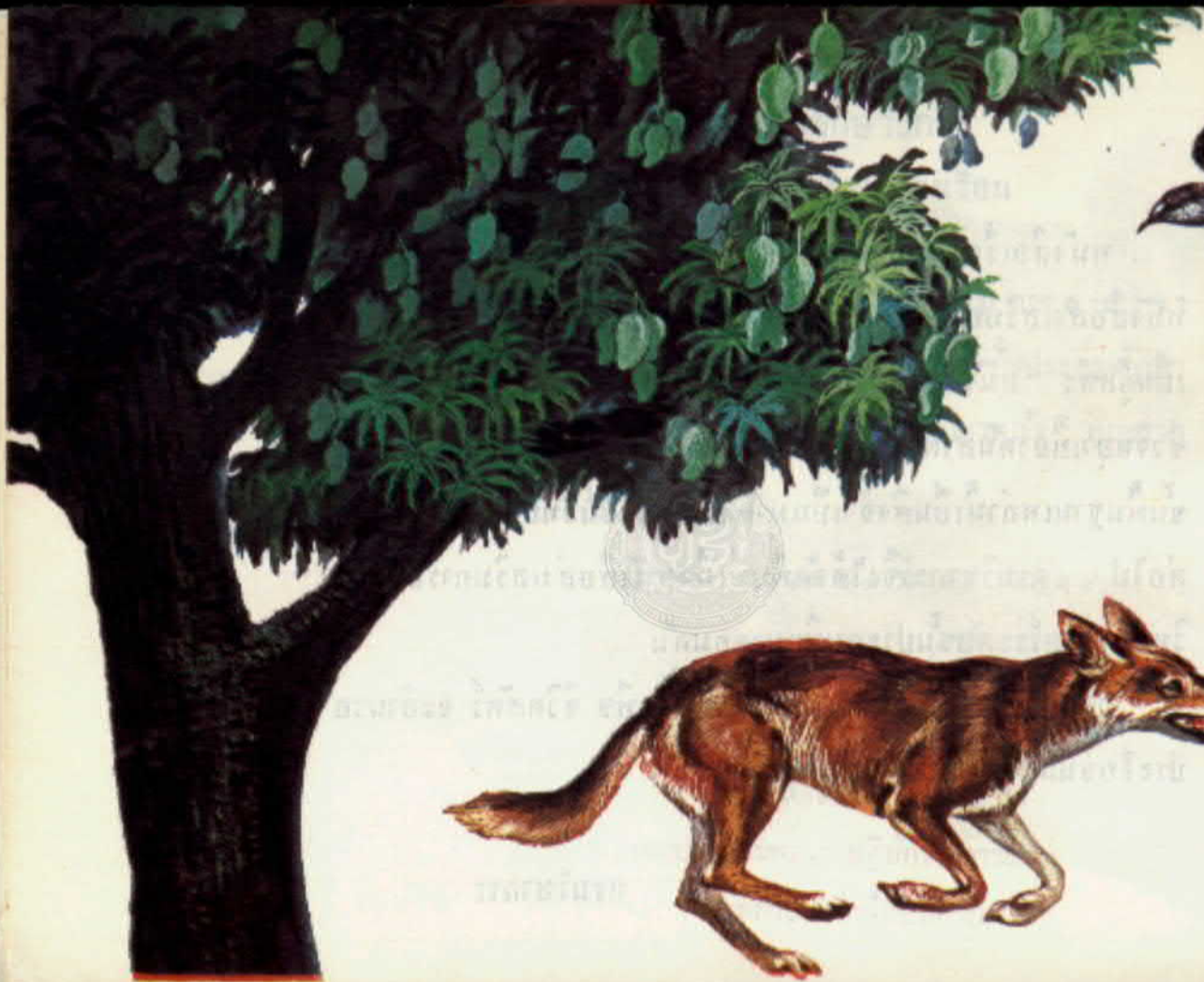
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หนังสือเรื่อง ชีวิตพืช ชีวิตสัตว์ เป็นหนังสือเล่มหนึ่งใน
หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดวิทยาศาสตร์ ซึ่ง นางสาวจันทร์ ช่างโชค
เป็นผู้แต่ง หนังสือภาพประกอบคำบรรยายเล่มนี้ ให้ความรู้ด้าน
ชีววิทยาเบื้องต้นสำหรับเด็ก เกี่ยวกับชีวิตของพืชและสัตว์ ความรู้
ขั้นพื้นฐานเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นมากในการเรียนวิทยาศาสตร์ขั้นสูง
ต่อไป กรมวิชาการจึงได้จัดพิมพ์เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านชุด
วิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

กรมวิชาการ หวังว่าหนังสือเรื่อง ชีวิตพืช ชีวิตสัตว์ จะอำนวย
ประโยชน์แก่ผู้อ่านสมตามเจตนารมณ์

กรมวิชาการ

สิ่งที่มีชีวิต

เรารู้จักสิ่งที่มีชีวิตมากมาย

ตัวเราก็คือสิ่งที่มีชีวิต

แมวที่เราเลี้ยงไว้ ก็เป็นสิ่งที่มีชีวิต

หมาที่เราเลี้ยงไว้ ก็เป็นสิ่งที่มีชีวิต

นกนางแอ่น ที่บินเล่นลมอยู่บนท้องฟ้า

ก็สิ่งที่มีชีวิต

ต้นมะม่วงข้างบ้าน ก็เป็นสิ่งที่มีชีวิต

ต้นตำลึงข้างรั้ว ก็เป็นสิ่งที่มีชีวิต

สิ่งที่มีชีวิต แบ่งออกได้เป็นสองพวก

พวกหนึ่งเป็นสัตว์ ส่วนอีกพวกหนึ่งเป็นพืช

สัตว์มีมากมายหลายชนิด

และพืชก็มีมากมายหลายชนิดด้วย

พืชและสัตว์

สิ่งที่อยู่ในหน้านี้ล้วนเป็นสัตว์

นกฮูก มดแดง

ไส้เดือน ผีเสื้อ

ปลาตะเพียน

ยังมีสัตว์ชนิดอื่น ๆ อีกมากมาย

ที่เรารู้จักชื่อก็มีอยู่อีกมาก

ส่วนสัตว์ที่เราไม่รู้จักชื่อ และไม่เคยเห็น

ยังมีมากกว่าหลายร้อยเท่า

นกฮูก

มดแดง

ผีเสื้อ
น้อย

ไส้เดือน

ปลาตะเพียน

สิ่งที่อยู่ในหน้านี้เป็นพืช

กะหล่ำปลี หัวผักกาดขาว ฟักทอง

หน่อไม้ ต้นข่อนกลิ้ง ต้นตาล

นอกจากนี้แล้ว ยังมีพืชอื่น ๆ อีกมากมายหลายชนิด

เราอาจบอกได้ง่ายว่า

อะไรเป็นสัตว์ อะไรเป็นพืช

สิ่งที่มีชีวิต และเคลื่อนที่ได้ เป็นสัตว์

สิ่งที่มีชีวิต แต่เคลื่อนที่ไม่ได้ เป็นพืช

กะหล่ำปลี

หัวผักกาดขาว

ฟักทอง

หน่อไม้

ต้นตาล

นกนางแอ่น

สัตว์

นกนางแอ่น ที่บินโฉบไปมาในท้องฟ้า เป็นสิ่งที่มีชีวิต
 นกนางแอ่นเคลื่อนที่ได้
 นกนางแอ่นบินได้รวดเร็วมาก
 จนอาจจับแมลงกินได้ในอากาศ
 นกนางแอ่นเป็นสัตว์บก

แมลงปอ

แมลงปอที่บินร่อน ไปได้ในอากาศ เป็นสิ่งที่มีชีวิต
 แมลงปอมีปีกบางใส งดงาม มีลำตัวยาวเหมือนเข็ม
 แมลงปอชอบอยู่ใกล้ ๆ น้ำ
 เพราะแม่แมลงปอ ออกไข่ทิ้งไว้ในน้ำ
 ลูกแมลงปอโตขึ้น กลายเป็นแมลงปอ ที่ชอบบินไปในอากาศ
 แมลงปอเป็นสัตว์บก

ปูนา

ปูนาที่คลานอยู่ตามพื้นนา เป็นสิ่งที่มีชีวิต
 ปูนามีขาสิบขา ขาทั้งสิบเรียงกัน
 ยืนไปทางด้านข้าง ข้างละห้าขา
 ปูนาอาศัยอยู่ในน้ำ
 ปูนาเป็นสัตว์น้ำ

ปลาหมอ

ปลาหมออาศัยอยู่ในน้ำ
 เช่นในบ่อ หรือในสระ
 ปลาหมอไม่มีขา แต่มีครีบอยู่ข้างลำตัว หลายแห่ง
 ปลาหมอใช้ครีบโบกไปมา เพื่อเคลื่อนตัวไปในน้ำ
 ปลาหมอเป็นสัตว์น้ำ
 สัตว์ที่อาศัยอยู่บนบก เราเรียกว่า สัตว์บก
 สัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำ เราเรียกว่า สัตว์น้ำ

พืช

พืชขึ้นอยู่ในที่ต่าง ๆ กัน

มีทั้งพืชที่ขึ้นอยู่บนพื้นดิน พืชที่ขึ้นอยู่ในน้ำ

และพืชที่เกาะต้นไม้อื่น

ต้นมะม่วงขึ้นอยู่บนพื้นดิน

ต้นมะม่วงเป็นพืชบก

ต้นบัวสายขึ้นอยู่ในบ่อหรือสระ

ต้นบัวสายขึ้นอยู่ในน้ำ

ต้นบัวสายเป็นพืชน้ำ

ต้นกล้วยไม้มีดอกงดงาม

ขึ้นอยู่ตามคบไม้ กิ่งไม้ ในป่า

ต้นกล้วยไม้ไม่ใช่พืชบก และไม่ใช่พืชน้ำ

ต้นกล้วยไม้ เป็นพืชที่เกาะต้นไม้อื่น

เรานำต้นกล้วยไม้ มาเลี้ยงไว้ในกระเช้า

บัวบก

บัวบก

กล้วยไม้

ปลาหมึก

ปลา

ปลาหมึก

ปลาหมึก

สัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำ

สัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำ มีมากมาย

ปลาอาศัยอยู่ในน้ำ ปลาเป็นสัตว์น้ำ

กุ้งอาศัยอยู่ในน้ำ กุ้งเป็นสัตว์น้ำ

แมงกะพรุนอาศัยอยู่ในน้ำ แมงกะพรุนเป็นสัตว์น้ำ

ปลาหมึกอาศัยอยู่ในน้ำ ปลาหมึกเป็นสัตว์น้ำ

สัตว์น้ำมีชีวิตอยู่ได้ เพราะในน้ำมีออกซิเจน ละลายปนอยู่

สัตว์น้ำหายใจเอาออกซิเจน ที่ละลายอยู่ในน้ำ

เข้าไปใช้ในร่างกาย

ถ้าน้ำสกปรก มีออกซิเจนละลายอยู่น้อยมาก

หรือไม่มีออกซิเจน ละลายอยู่เลย

สัตว์น้ำเหล่านั้นก็จะตาย

พืชที่ขึ้นอยู่ในน้ำ

พืชที่ขึ้นอยู่ในน้ำ มีน้อยชนิดกว่าพืชบก

ต้นบัวสาย เป็นพืชที่ขึ้นอยู่ในน้ำ

ต้นกระเจ็บ เป็นพืชที่ขึ้นอยู่ในน้ำ

ต้นสาหร่าย เป็นพืชที่ขึ้นอยู่ในน้ำ

พืชที่ขึ้นอยู่ในน้ำ ต้องใช้แสงแดด เพื่อปรุงอาหาร

เช่นเดียวกับพืชบก

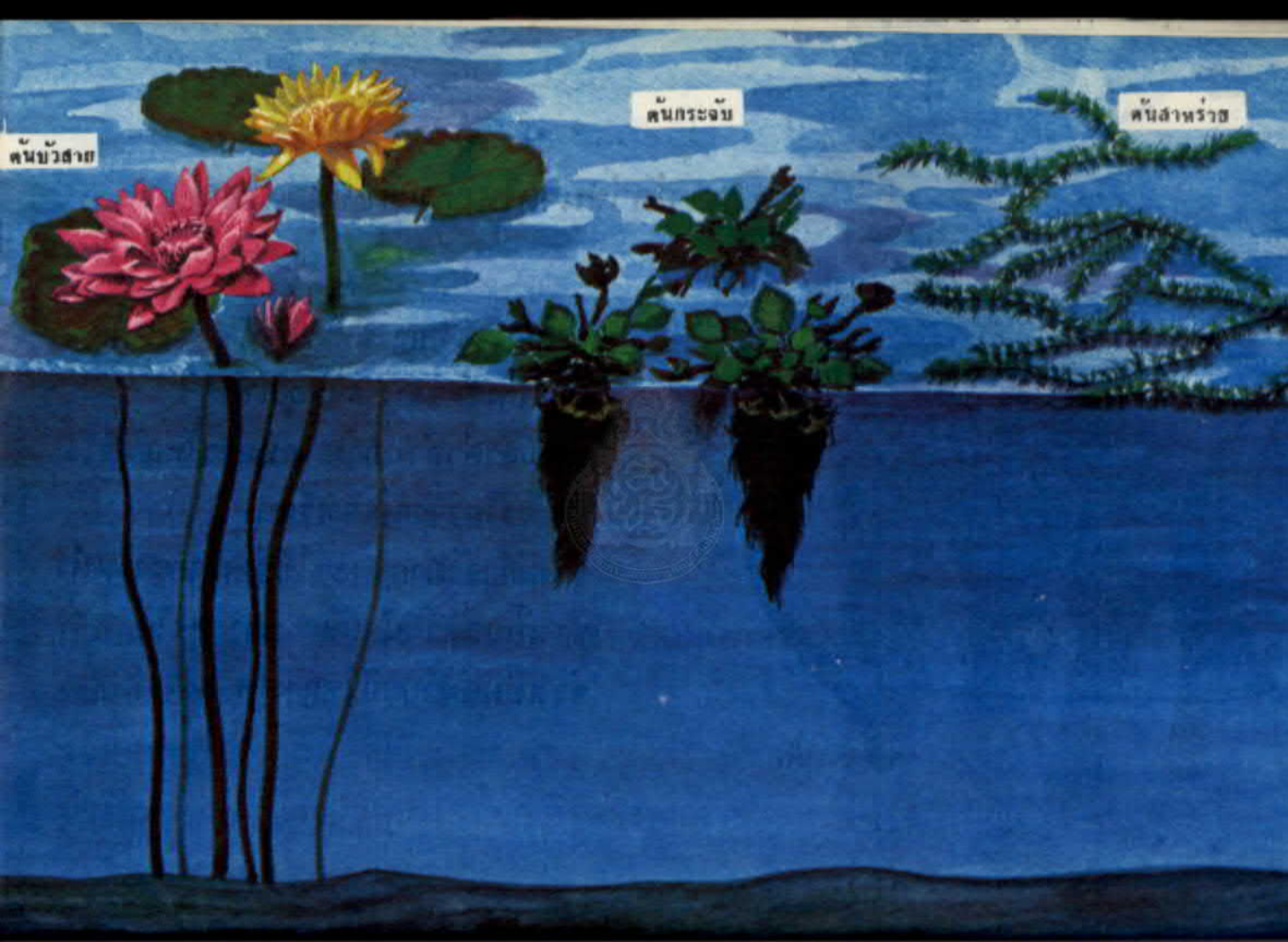
พืชที่ขึ้นอยู่ในน้ำ ต้องอยู่ในที่ซึ่งแสงแดดส่องถึง

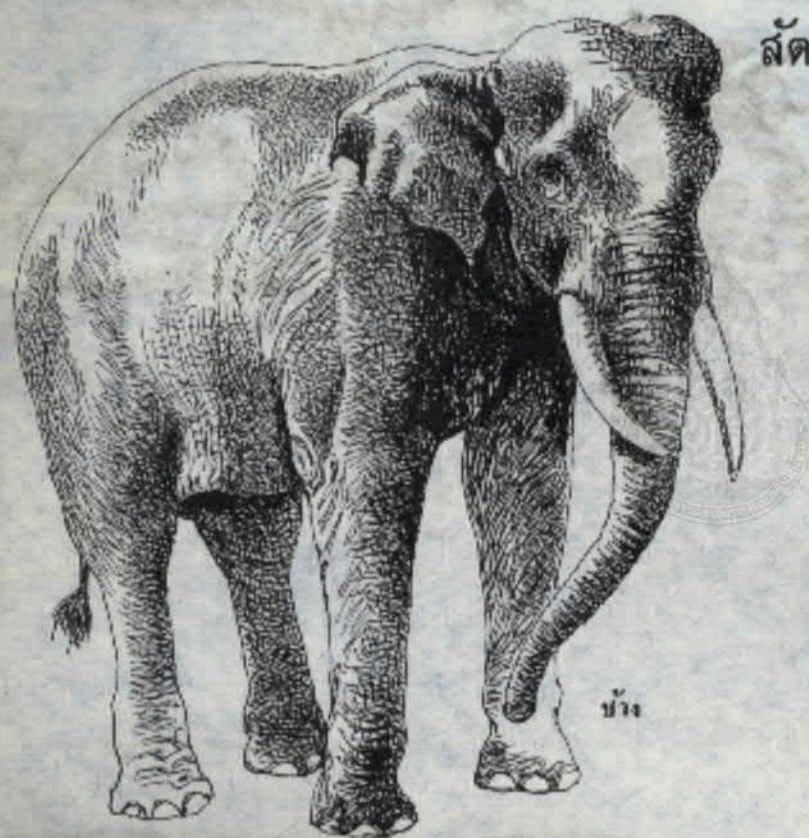
จึงจะเจริญงอกงามดี

กก
กกขลุ่ย

กก
กกกระดังงา

กก
กกน้ำ

ช้าง

สัตว์ขนาดใหญ่ พืชขนาดใหญ่

สัตว์ขนาดใหญ่ มีหลายชนิด
 ช้างเป็นสัตว์ขนาดใหญ่มาก
 ช้างมีลำตัวอ้วนกลม กับมีขาใหญ่สี่ขา
 ขาข้างโตราวกับเสาเรือน
 ช้างมีกำลังมาก เราใช้ช้างลากซุงในป่า
 ช้างเป็นสัตว์ชนิดเดียว ที่ลากซุงได้
 ช้างเป็นสัตว์บกที่ใหญ่ที่สุด

หมีก็เป็นสัตว์ขนาดใหญ่
หมีขาวที่ขั้วโลกเหนือ ใหญ่เป็นที่สองรองจากช้าง
หมีตัวใหญ่ หนัก และมีกำลังมาก
มันมีเล็บยาวแหลมคม สำหรับตะปบ จับเหยื่อเป็นอาหาร
หมีมีนิสัยดุร้าย ชอบอยู่ตามลำพัง
ขนหมียาว อ่อนนุ่ม หมีมีขนดกหนา
ปกติหมีชอบเดินสี่ขา แต่บางครั้ง ก็เดินสองขาเหมือนคน
หมีเป็นสัตว์ที่น่ากลัวตัวหนึ่ง

ยีราฟก็เป็นสัตว์ขนาดใหญ่
 ยีราฟอาศัยอยู่ในทุ่งหญ้า กินใบไม้ ยอดไม้เป็นอาหาร
 ยีราฟมีคอยาวมาก ยาวยิ่งกว่าสัตว์อื่นใด
 ดังนั้นจึงอาจกินยอดไม้ ใบไม้บนต้นไม้สูง ๆ
 ที่สัตว์อื่นกินไม่ถึง ได้อย่างสบาย
 ยีราฟมีขนสีเหลืองลายสีน้ำตาล
 ยีราฟเป็นสัตว์สูงที่สุด

นกกระจอกเทศ

นกกระจอกเทศ เป็นนกขนาดใหญ่ มีน้ำหนักมาก
 แต่มีปีกเล็กไม่สมตัว จึงบินไม่ได้
 มันมีขายาวแข็งแรง
 สามารถวิ่งไปบนพื้นดินได้อย่างรวดเร็ว
 นกกระจอกเทศ ได้แต่เดินไปมาบนพื้นดิน
 เมื่อตกใจ หรือพบศัตรูก็จะวิ่งหนี
 กระพือปีก พยุงตัวไปตลอดเวลา
 นกกระจอกเทศ วิ่งได้เร็วเท่ากับม้า
 นกกระจอกเทศ เป็นนกขนาดใหญ่ที่สุด

สัตว์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก อาศัยอยู่ในทะเล
 สัตว์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก คือปลาวาฬ
 ปลาวาฬมีขนาดใหญ่ เท่ากับช้างสามสิบห้าเชือก
 ปลาวาฬ กินสัตว์ขนาดเล็กมาก เป็นอาหาร
 ปลาวาฬเป็นสัตว์ที่ใหญ่ที่สุด แต่กินสัตว์เล็กที่สุด

ปลาวาฬสีน้ำเงิน

พืชใหญ่ที่สุดในโลก

พืชต่างจากสัตว์ ตรงที่เติบโตได้ไม่จำกัด
และอาจเติบโต แผ่กิ่งก้านออกได้เรื่อยไป
ดังนั้น พืชจึงอาจมีขนาดใหญ่มาก
และมีอายุยืนยาว นับพันปีได้
พืชที่มีขนาดใหญ่มาก เป็นพวกไม้ยืนต้น
ที่มีอายุมากกว่าห้าพันปี

สัตว์ขนาดเล็ก พืชขนาดเล็ก

สัตว์บางชนิด มีขนาดเล็กมาก เล็กจนมองเห็นได้ยาก
มด ยุง แมลงหวี่ เป็นสัตว์ขนาดเล็ก ที่มองเห็นได้ยาก
แต่ก็มีสัตว์ที่เล็ก ยิ่งกว่านั้นลงไปอีก

เชื้อโรคบางชนิด เช่น เชื้อโรคบิด

เป็นสัตว์ที่มีขนาดเล็กมาก

เล็กจนเราไม่อาจมองเห็น ด้วยตาเปล่าได้เลย

พืชก็เช่นกัน พืชบางชนิด ก็มีขนาดเล็กมาก

ตะไคร่น้ำสีเขียว เป็นพืชขนาดเล็กมาก

จนเรามองเห็นรูปร่าง ได้ไม่ชัดเจน

แต่ยังมีพืชที่เล็กกว่านั้น ลงไปอีก

เชื้อโรคบางชนิด เช่น เชื้ออหิวาตกโรค เป็นพืชที่เล็กมาก

เล็กจนเราไม่อาจมองเห็น ด้วยตาเปล่าได้เลย

สัตว์ขนาดเล็กมาก กับพืชขนาดเล็กมาก

มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

จนบอกได้ยากว่า อะไรเป็นสัตว์ อะไรเป็นพืช

สัตว์เคลื่อนที่ได้

สัตว์ทุกชนิดเคลื่อนที่ได้

หอยโข่งเคลื่อนที่ ไปได้อย่างช้าๆ

ในหนึ่งวินาที

หอยโข่งไปได้ไกล เพียงหนึ่งเซนติเมตร

หอยโข่งมีตีนใหญ่ตีนเดียว สำหรับเดิน

คางคก จึงเคลื่อนที่ได้ช้ามาก

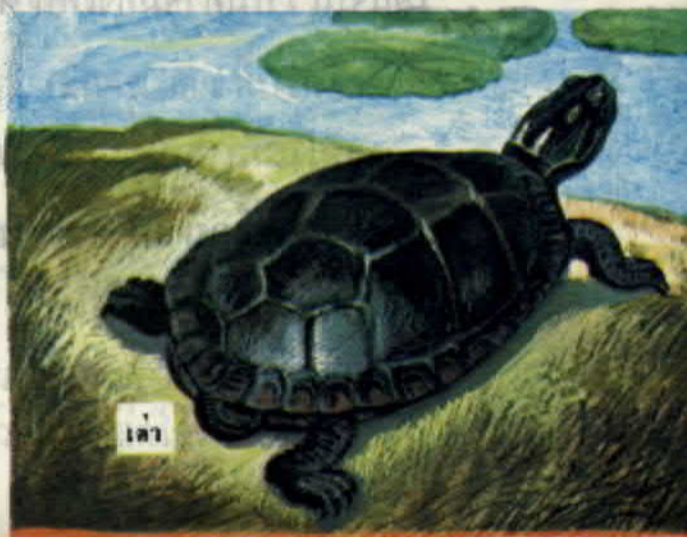
เต่าก็คลานได้ช้า

เต่ามีขาสั้นมากสี่ขา

และมีกระดูกแข็งหุ้มทั้งตัว ทำให้คลานลำบาก

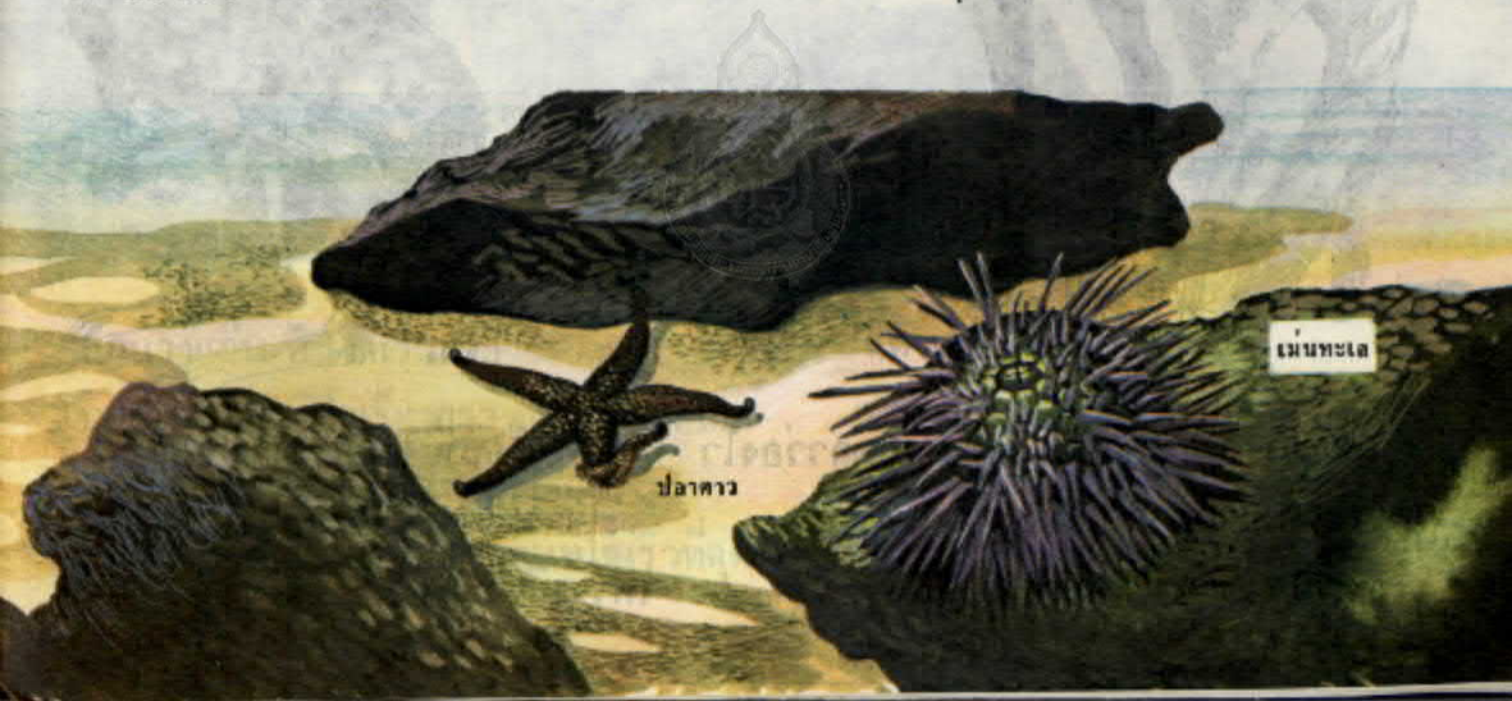
หอยโข่ง

เต่า

ปลาดาวก็เคลื่อนที่ได้ช้า
 ปลาดาวมีขาห้าขา แยกข้ไปรอบตัว
 เวลาเดิน ใช้เดินเพียงขาเดียว
 แล้วลากขาทั้งสี่ตามไป

เม่นทะเลก็เคลื่อนที่ได้ช้า
 เพราะมีหนามแข็งยาว แหลม รอบตัว
 เวลาเคลื่อนที่ หนามจะชูตั้งขึ้นบนหลัง
 แล้วใช้ขาสั้น ๆ เคลื่อนไป

ปลาดาว

เม่นทะเล

ม้า

สัตว์บางชนิดเคลื่อนที่ ได้คล่องแคล่วว่องไว
 ม้าวิ่งได้เร็วมาก เพราะมีลำตัวเพรียว
 และมีขายาวเรียวยาว

จิงโจ้

จิงโจ้เคลื่อนที่ โดยการกระโดดไป
 จิงโจ้กระโดดได้ไกล
 เพราะมีขาหลังที่แข็งแรงมาก

นกนางแอ่น

นกนางแอ่น บินได้เร็วมาก
 นกนางแอ่น มีปีกเรียวยาว ปลายปีกแหลม
 ทำให้บินฉวัดเฉวียน ได้รวดเร็วนัก
 นกนางแอ่น เป็นสัตว์ที่เคลื่อนที่ได้เร็วที่สุด

สัตว์เคลื่อนที่ได้
 บางชนิดเคลื่อนที่ได้เร็ว
 บางชนิดเคลื่อนที่ได้ช้า
 สัตว์ต่างกับพืช เพราะพืชเคลื่อนที่ไม่ได้

ผีเสื้อ

แมลงปอ

แมลงวัน

สัตว์ที่อายุสั้น สัตว์ที่อายุยืน

สัตว์ที่มีอายุยืนไม่เท่ากัน

ผีเสื้อเป็นสัตว์อายุสั้น

แม้ผีเสื้อออกไข่แล้ว เพียงไม่กี่วันก็ตายไป

แมลงปอก็มีอายุสั้น อยู่ได้ไม่กี่วันก็ตายไป

แมลงวันก็มีอายุสั้น

อยู่ได้เพียงสองสามวัน ก็ตายไป

แต่สัตว์บางชนิด เช่น เม่น มีอายุอยู่ได้ จนถึงสองปี

เม่น

นกแร้ง

เต่าทะเล

สัตว์บางชนิด มีอายุนานหลายสิบปี
 นกกระดิว เป็นสัตว์อายุนาน
 นกกระดิวอาจมีอายุนาน ได้ถึงร้อยปี
 นกแร้งก็เป็นสัตว์อายุนาน
 นกแร้ง อาจมีอายุนานถึงร้อยปี
 คนเราก็มักมีอายุนาน ได้ถึงกว่าร้อยปี
 เต่าทะเล เป็นสัตว์ที่อายุนานที่สุด
 เต่าทะเล อาจมีอายุนานได้ถึงร้อยห้าสิบปี

สัตว์แต่ละชนิดมีอายุจำกัด
 บางชนิดอายุสั้นมาก
 บางชนิด อายุสั้นไม่มากนัก
 แต่สัตว์บางชนิดก็มีอายุนาน
 สัตว์บางชนิด มีอายุนานกว่าร้อยปี

พืชมีอายุไม่จำกัด

ส่วนพืชต่างจากสัตว์
พืชบางชนิด เช่นต้นประดู่ ต้นโพ
มีอายุไม่จำกัด
พืชพวกไม้นั้นต้น เติบโตได้เรื่อยไป
จนมีอายุหลายร้อยปี
พืชที่มีอายุมากที่สุดในโลก
มีอายุยืนยาวกว่าห้าพันปี
เรานับอายุของพืชได้
โดยนับวงปีที่ลำต้นของพืช

พืชงอกจากเมล็ด

พืชส่วนมากงอกจากเมล็ด

ต้นประดู่เล็ก ๆ งอกจากเมล็ดประดู่

ต้นมะขามเล็ก ๆ งอกจากเมล็ดมะขาม

ต้นน้อยหน่า งอกจากเมล็ดน้อยหน่า

ต้นส้มงอกจากเมล็ดส้ม

เมล็ดประดู่ ได้มาจากต้นประดู่

เมล็ดมะขาม ได้มาจากต้นมะขาม

เมล็ดน้อยหน่า ได้มาจากต้นน้อยหน่า

เมล็ดส้มได้มาจากต้นส้ม

พืชต้นใหญ่ออกดอก แล้วดอกกลายเป็นผล

ภายในผลมีเมล็ด

เมล็ดร่วงลงดิน กลายเป็นพืชต้นใหม่

ต้นมะขาม

ต้นน้อยหน่า

ต้นส้ม

เฟิร์น

พืชบางชนิดไม่มีดอก

เฟิร์น เห็ด เป็นพืชไม่มีดอก

เฟิร์น เห็ด ไม่มีผล ไม่มีเมล็ด

แต่มีสปอร์ ซึ่งเป็นผงละเอียด จำนวนมาก

เมื่อสปอร์แก่จัด ร่วงลงดิน

ก็จะงอกขึ้นเป็นต้นเฟิร์น หรือเห็ดต้นใหม่

เห็ด

ลูกสัตว์ที่เหมือนพ่อแม่

ลูกสัตว์ต้องมีแม่ มีพ่อ

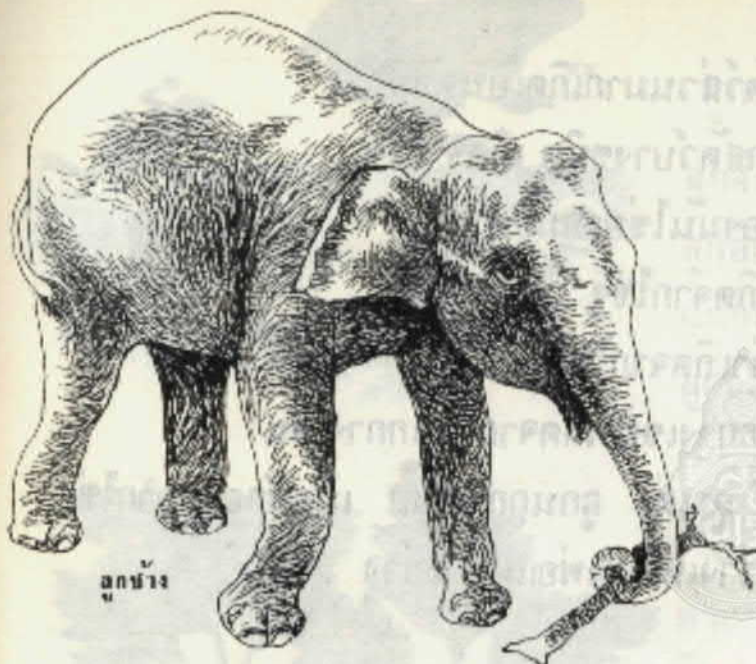
ลูกช้างมีพ่อแม่ ลูกช้างรูปร่างเหมือนพ่อแม่

ลูกแมวกมีพ่อแม่ ลูกแมวรูปร่างเหมือนพ่อแม่

ลูกกระรอกมีพ่อแม่ ลูกกระรอกรูปร่าง
เหมือนพ่อเหมือนแม่

ลูกช้าง ลูกแมว ลูกกระรอก เกิดเป็นตัว

คนเราก็กเกิดเป็นตัวจากท้องแม่

ลูกช้าง

ลูกแมว

ลูกกระรอก

ลูกงู

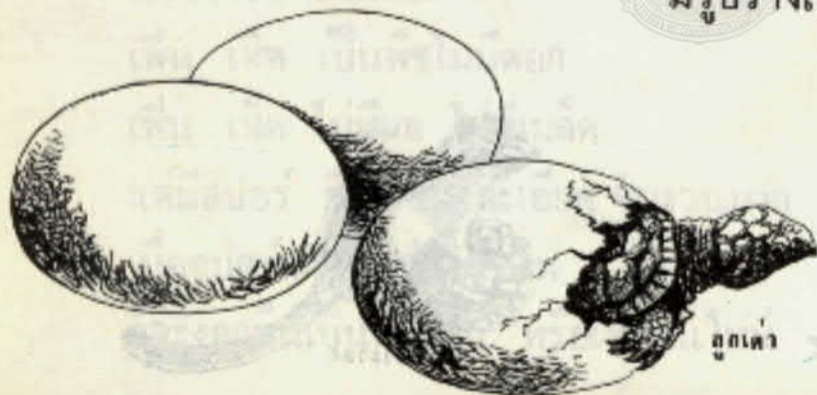
ลูกสัตว์ส่วนมากเกิดเป็นตัว
แต่ลูกสัตว์บางชนิด เกิดจากไข่
แม่ของมันไข่ออกมา

ลูกงูเกิดจากไข่งู

ลูกเต่าเกิดจากไข่เต่า

ลูกนกยางเขน เกิดจากไข่นกยางเขน

ลูกงู ลูกเต่า ลูกนกยางเขน เมื่อฟักออกจากไข่
มีรูปร่างเหมือนพ่อแม่ทุกอย่าง

ลูกเต่า

ลูกนก

ลูกสัตว์ที่ไม่เหมือนพ่อแม่

ลูกสัตว์บางชนิด มีรูปร่างไม่เหมือนพ่อแม่

ลูกออดเป็นลูกกบ แต่มีรูปร่างไม่เหมือน
แม่กบแม่แต่น้อย

ลูกออดอาศัยอยู่ในน้ำ มีรูปร่างเหมือนปลา

เมื่อลูกออดโตขึ้น รูปร่างเปลี่ยนไปจนเหมือนแม่กบ
แม่กบตัวสั้น มีขาสี่ขา อาศัยอยู่บนพื้นดิน

ตัวแ้วที่เป็นลูกของผีเสื้อ

มีรูปร่างไม่เหมือนพ่อแม่

ตัวแ้วมีรูปร่างเหมือนหนอนอ้วน ๆ

คลานอยู่ตามกิ่งไม้ กินใบไม้เป็นอาหาร

แต่เมื่อตัวแ้วโตขึ้น จะเปลี่ยนรูปเป็นดักแด้

แล้วกลายเป็นผีเสื้อ มีปีกแสนสวยโบยบินไปในอากาศ

เมื่อหมอนใหม่มีที่จัดตั้งมาที่...

เมื่อหมอนใหม่มีที่จัดตั้งมาที่...

เมื่อหมอนใหม่มีที่จัดตั้งมาที่...

เมื่อหมอนใหม่มีที่จัดตั้งมาที่...

เมื่อหมอนใหม่มีที่จัดตั้งมาที่...

เมื่อหมอนใหม่มีที่จัดตั้งมาที่...

เมื่อหมอนใหม่มีที่จัดตั้งมาที่...

เมื่อหมอนใหม่มีที่จัดตั้งมาที่...

เมื่อหมอนใหม่มีที่จัดตั้งมาที่...

เมื่อหมอนใหม่มีที่จัดตั้งมาที่...

เมื่อหมอนใหม่มีที่จัดตั้งมาที่...

เมื่อหมอนใหม่มีที่จัดตั้งมาที่...

เมื่อหมอนใหม่มีที่จัดตั้งมาที่...

หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดวิทยาศาสตร์

๑. พืช
๒. ลูกสัตว์
๓. ชีวิตพืช ชีวิตสัตว์
๔. บ้านที่เราอยู่
๕. อาหารที่เรากิน
๖. เราต้องป้องกันตัวเอง

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

นายกำธร สติรกุล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๑๙

เลขที่

